

UJ CIMBORA

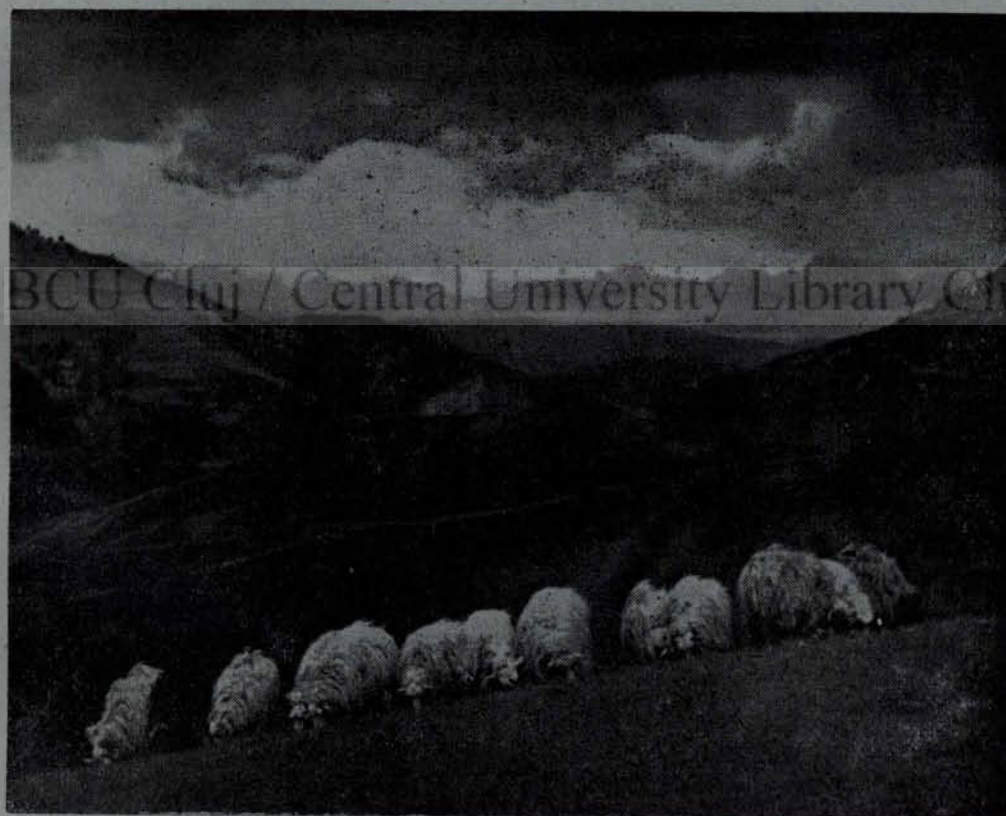
IRODALMI LAP GYERMEKEK SZÁMÁRA

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA

Juhok a hegyoldalon.

VI. ÉVFOLYAM
18. sz.

MEGJELENIK HAVONTA KÉTSZER

1938. JULIUS
15.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: CLUJ, STR. BARON L. POP No. 5. - TELEFON: 18-87.

Esik, esik, egyre csepeg!

Irta: Dezső bácsi.

*Panaszkodik Pista gyerek:**„Esik, esik, egyre csepeg!**Vacak eső... egyéb semmi!**Nem is lehet már kimenni**Sem a kertbe, sem udvarba...**Mindenki az idő rabja!”**— Ne búsulj te, Pista gyerek,**Hogy egész nap eső csepeg...**Neked ez az idő vacak!**De a búza bezzeg kacag,**Meg a zsenge törökbúza.**S a gazdának sincs már búja.**— Te is örülj, Pista gyerek,**Hogy idén a vetés remek...**A szárazság veszedelem,**A száraz föld sohasem terem!**De, ha esik, tud meg Pistát!**Lesz kenyér és lesz puliszka.***Hogy írjuk?**

birkózik, bíró, bírák, birodalom, bírok, de pl. birokra kel valaki, rövid „i“, birtok, közbirtok, bivaly, biz, bizik, — parancsoló mód: bízzam, bízzad, vagy bízd, bizza, bizarr, bizony, bizonnyal, bizottság, biztat, biztos, bizvást, bluz, hocsát, hoesás, hoesásd, bodza, bodzafa, boglya, bohém, bojkott, bojt, bojtorján, Boldogasszony, Nagyboldogasszony, boldogasszony napi.

Helyreigazítás. Teleky Pál, ifju munkatársunk: Kis történet a nagyvakációban c. munkájában mutatkozott be először az Új Cimborá olvasótáborának. A közleménybe néhány zavaros nyomdahiba csuszott be, amit alant helyesbítettünk: Az első sorban: Julius helyett: „julius“ „Vasárnapi templom után“ helyett: „vasárnapi templomozás után“. A 12-ik bekezdésben: „munka után édes a nyugalom“ helyett: „pihenés után édes a nyugalom“. A következő bekezdésben: „számomra“ helyett: „számodra“. A legutolsó bekezdésben „dombos“ fa helyett: „lombos“ fa.

TOBORZÓ.

Folyik lelkesen a nyári toborzás. Különösen a cluji kis cimborák tesznek ki magukért. Igaz, hogy alkalmas is az idő a toborzásra a parti fürdőkben, a sétatereken, a kirándulásokon, mindenütt tudnak toborozni az életrevaló kis cimborák. A legutóbb a következők toboroztak: Farkas József, Cluj, Rades Pétert, Daróczy Éva Kántor Margitot, Dej, Visky Judit Szöcs Elemért, Szigyártó Ilona Karácsonyi Rózsikát és Horváth Rózát, Weiss Irénke Karpelesz Babát, Rác Magda Löwy Edithet. De külön köszönetünket fejezzük ki a felnőtteknek is, akik a toborzó nehéz munkájában a kiesinyek közé állottak. Így dr. Óhler Károlyné, Cluj, aki Heltay Félixet, Bindác Lajosné, Cluj, aki Inceffey Lajost, Dankamics Öcsit és Turós Évát toborozta be kis cimborának.

JÓBARÁTOK LEVELEI

Satumare, 1935 július 8.

Kedves Győző és Enikő!

Ugy szeretnék már én is látni egy igazi tündérvárat! Kakas, vagy kaesalábon forgott? Írjátok meg. A tündérr királynőt le kellett volna fényképezni, mikor kihajolt. Szébb volt, mint Te, vagy Enikő? Majd, ha még egyszer arra jársz, írd meg előre, hogy küldhessek neki egy eszokor virágot, a saját nevelésemből. Jó?

Emlékszel Győző, hogy az ősszel hány vadrózsát ültettem el? Tizenötöt. És most mind saját kezűleg bemetszettem. Félegyházi kertész bácsi tanított meg a szemzésre. De még szemzettem 6 vörös szilvafa esemetébe kajszinbarackot. Olyan büszke vagyok rá.

Mikor vizsgáztok? Nálunk tizenhatodikán lesz az évszáró ünnepély. Szavalni fogok és egyedül hegedülök. Mit szóltok hozzá? Győző, nagyon várom a leveled. Magam is szerettem volna ott lenni. Ölel szerető barátod. Enikőt üdvözlöm.

Attila.

Kis cimborák vakációja.

Irta: **S. Sillay Erzsébet.**

*Hála legyen az Istennek, végre itt a vakáció!
Tanulástól megpihenni s játszadozni mily pompás, jó!*

*Kimegyünk a szép zöld rétre, lefekszünk a puha fűre,
Elfelejtjük vizsgák gondját, nem gondolunk csak derűre.*

*Aztán virágokat szedünk Anyácskánknak szép csokorba,
Majd dalolva hazamegyünk, s otthon vár ránk Anyánk csókja.*

*Azért néha olvasgatunk, várjuk kedves Cimboránkat,
A meséket, kis verseket elolvassuk pajtikánknak.*

*Igyekszünk megerősödni, jóétvággal eszünk szépen.
Hogyha eljön a szeptember, ne találjon gyengességben.*

*Most igazán örvendezünk vakáció örömének,
Megpihenni a munkától, Istenem, be szép az élet!...*

*Rég óta várt vakáció, látod, szívből köszöntenek,
Kis Cimborák kinn a réten s hálát adnak az Istennek!*

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Kiss Ferenc, ezredtrombitás.

Irta: **Józsa János.**

A transilvaniai magyarság minden év július 31-én a legnagyobb magyar költő, Petőfi Sándor, halálának évfordulóján emelkedett hangú emlékünnepet, rendez a sighişoara-i síkon. Itt látták utoljára, egy süttőkemence oldalára támaszkodva a magyar költészet világhírű dalnokát, aki karddal is bizonyágot tett a megénekelte szabadság szeretetéről. A többi szabadsághőssel együtt temették el egy közös sírban. Hány, meg hány névtelen hős jutott erre a sorsra!

A nagy lengyel hadvezér, Bem tábornok, akinek oldala mellett küzdött Petőfi, a sighişoara-i sikertelen ütközet után, serege roncsaival Bánátba sietett, hogy Timişoaranál Haynau tábornokkal felvegye a harcot. A esata gyászos kimenetele ismeretes.

Bem apó és az ifjú Petőfi mellett küzdötte végig a szabadságharcot a borsodmegyei Kiss Ferenc is, aki ma az odorheiu-i római katolikus temetőben pihen. Hogyan került ide Észak-Magyarországról, arról semmiféle feljegyzést nem találtam. Mindazt, amit erről a közvitéről meg lehetett tudni, roskadozó és porladozó sirkövérről olvastam le.

A keresztalakú sírkő a katolikus vallás jellegzetes J. H. S. rövidítésével kezdődik. Utána alexandrin versben következik a sírfelirat, amelyből ma csak töredékek látszanak, annyira elkopott és elmosódott.

Az értékes sírfeliratról azonban annyit mégis ki lehetett olvasni, hogy abból Kiss Ferenc élettörténetét dióhéjban összeállíthatjuk.

Észak-Magyarországon a borsodmegyei Mezőcsát nagyközségben született 1819-ben. Tehát a magyar szabadságharc kitörésekor csak 19 éves volt. Minden bizonnyal ő is azon fiatalok közé tartozott, akik az ifjú Kossuth hívó szavára önként állottak be honvédek. Úgy látszik, hogy Bem apó mellett nyert beosztást, aki a transilvániai hadaknak volt a vezérlő tábornoka, mert sírfeliratából világosan kivehető, hogy „Bem tábornok alatt 1848-ban ezredtrombitás volt“.

A szűkszavú sírfelirat arról is megemlékszik, hogy Kiss Ferenc ezredkürtös „hős volt a csatákban“. Bár vitézi tetteinek három szóban összezsugorított jellemzése nem sokat mond, mégis sokat kell elképzelnünk róla.

Bizonyára nem fukarkodott férfias bátorságával és erejével, amikor harcolni kellett. Harci kürtje nem egyszer hívta egybe vagy lelkesítette rohamra a bátor honvédeket. A sighthoara-i síkon valószínűleg megsebesült s így kerülhetett Odorheiu-ra, ahol kiszervezték.

„Most itt nyugszik e sir sötét árnyékában”, mondja a sírfelírás amelynek megcsontított szavaiból még egy jellemző mondatot fűzhetünk össze: „üdvöt hős lelkének” és áldás szálljon „a megholt” poraira, aki „Transilvániában” nyugszik.

Amikor az utókor hálás kegyelete megemlékszik a nagy Petőfiről, akkor nem szabad megfélekednünk az egyszerű közvitézekről sem, akik 48-ban éppen úgy kivették részüket a nagy küzdelemben, mint a vezérek,

akiknek nevei ott fénylenek a történelem lapjain, míg a kövitézek a „sir sötét árnyékában” örökre elhaltak a unokák számára.

Kiss Ferenc közvitéz, ezredtrombitás, sirköve nemsokára összeomlik, sirhantja bemozosodik és nem lesz, többé se nyoma, se híre. Akkor csakugyan beteljesül a szabadság és szellem nagy költőjének, Petőfinek jóslata a közkatonákról, hogy: „ha elesnek a felejtés árja foly a sirjukon s neveiken végig.”

Éppen azért is a nagy nevek mellett hadd álljon e pár sor örök emlékül Kiss Ferencnek, a hős trombitásnak:

„Tiszteljétek a közkatonákat,
Nagyobbak ők, mint a hadvezérek.”

(Petőfi Sándor.)

A házfűznéző legény.

Írta: Ferenczy László Marcella.

A hó-haju asszony tanácsai.

Hol volt, hol nem volt, túl a nagyhegyeken is, volt egy kis falu. Abban lakott egy legény. Dolgos, szorgalmas, szép szál legény volt, háza, jószágai, szép kis gazdasága. Csak egy hiányzott a házából: egy ügyes takaros feleség. Az anyja eleget mondta neki, hogy ő már elerőtlenedett, nem bírja a dolgot. Asszony kell a házhoz.

— Nézz csak körül édes fiam a faluban, találasz itt eladóleányt nem egyet.

— Igen — talállok — az egyik cifra, a másik lusta, a harmadik nyelves.

Hát a Kati?

Kati? keszegé! Csak hálni jár belé a lélek. De azért egyszer mégis megemberelte magát.

— Nem bánom édesanyám, szavát fogadom. Megházasodok. Tarisznyáljon fel — aztán neki megyek a nagyvilágnak — s addig haza sem jövök, míg nem talállok magamnak való feleséget.

Okos fiú volt ez a legény. Csak nem látszott rajta. Ezért a falubeli leányok azt mondták rá: puliszkalegény! Anyámasszony katonája! Különösen a keszege Kati hányta-vetette magát a többi leányok előtt:

— Hihíhi! — még jó lennének mi is neki! Meglátjátok, úgy jön vissza, hogy nem talál magának való feleséget. S kacagták előre, hogy fel fog sülni a legény.

A legény nem tudott, nem hallott semmit ezekből a beszédekből, elindult nyugodtan.

Már három napja, hogy ment, ment, de még falura nem talált. Hanem belekerült egy olyan nagy erdőbe, aminek nem volt se vége se hossza.

— Biztos kerek erdőbe jutottam — gondolta a legény. De, hogy kerülök ki belőle?

Ahogy jön-megy az erdőben, egyszer csak nagy nyögést, jajgatást hall. Arra felé tart. Egy hóhajú öregasszonyt lát egy nagy fa alatt. Szegény nagyterű galyat, rőzsét szedett össze s úgy látszik gyenge volt, összeesett alatta. A legény részvétellel ment közelebb.

— Adjon Isten néném! Látom nehéz az a rőzse csomó — majd én segítek. Azzal levette az öregasszony válláról a nehéz terüt és megindult.

— Most csak azt mutassa meg, merre lakik — aztán és hazaviszem — mondta. A hóhajú öregasszony hálálkodva kelt fel a földről:

— Hogy a jó Isten áldjon meg édes fiam. Be jót is tettél velem. Bizony én nem tudtam volna hazavinni ezt a nehéz rőzsecsomót.

Egy kis kunyhókában lakott a hóhajú öregasszony — az erdő szélén. Ott már ismerte a legény a járását!

— Lám, milyen jó, hogy segítettem, az öregasszony megmutatta az utat — gondolta a legény — s tovább akart állni. De az öregasszony marasztotta:

— Már csak nem engedlek éjszakára, fáradt is vagy, meg éhes is. Szegény vagyok, de amim van, megosztom veled. A padláson jó széna van. Ott jól el is alhatsz.

A legény hát ott maradt. Az öregasszony puliszkát főzött — s abból jól bevacsoráltak. Aztán a legény megköszönte a vacsorát és jó éjszakát kívánt és bevette magát a puha szénába s nyomban el is aludt. Lehetett úgy éjfél felé,

hogy hirtelen felébredt. Furcsa énekszót hallott. Figyelte, hát alulról jött az öregasszony szobájából. Egy kis résedéket vett észre s lekukucskált. Az öreg asszonyt látta kuporogni egy kis széken. Énekelt valami különös érthetetlen nyelven, aztán egy nagy fekete könyvet vett elő és abból olvasgatott. Épp a másik oldalára akart fordulni a legény, hogy jobban lásson — mi van a nagy fekete könyvben? — mikor csak megcsikordult a padlás feljárójánál a lajtorja. Két fekete alak lopakodott fel rajta. A lépcsőn suttogni kezdtek:

— Itt jó lesz — a padlás üres, megvárjuk míg a lámpa elalszik — aztán megöljük az öregasszonyt. A kés nálad van?

— Igen — suttogta a másik.

— Akkor most csendbe legyünk — a titkok könyvét aztán majd én veszem magamhoz — suttogta újra az első. Azzal mindaketten bemásztak az ajtón és épp a legény mellett kezdtek maguknak helyet csinálni. A legény vigyázott, nehogy megmoccanjon s észrevegyék, hogy ő is ott van. Még a lélegzetét is visszafojtotta. Egyszer aztán lenn elhallgatott az énekszó s elaludt a lámpa.

— Na most! — suttogta az egyik ember. Erre felállt s a létrára lépett. Utána a másik. A legény hirtelen felugrott s egyik kezével az egyik hátába vágott, másik kezével a másikéba. Mind a kettő lezuhant a létráról. Mint a béka, úgy kerültek el az udvaron. Egyik a lábát törte ki, másik a karját. Bezzeg, most jajgattak. A legény sem volt rest, egy erős kötéllel összekötözte őket, hogy el ne futhassanak. Az biztos, hogy nem uszák meg a börtönt. — Az öregasszony rémülten nézett ki a szobája ablakán, de már ekkorára a legény is benn volt s elmesélte, hogy akarták megölni az öregasszonyt a titkok könyvéért.

— Az életemet mentetted meg, fiam — hálaalkodott most már másodszer az öregasszony. De a könyv is drága kincs nekem. Még a nagyanyám hagyta reám, akiről úgy tartotta a hír, értette a tündérséget. Sok titok van abban a könyvben, még olyan is, amit nem is jó megtudni — azután, hogy melyik betegséget miféle ír gyógyítja.

— Hát jó tanácsok vannak-e benne? — kérdezte a legény.

— Van, van! — bólogatott az öreg asszony — mindenféle jó tanács.

— Hát akkor én is elmondom, mi jártaban vagyok. — S elmondta, hogy ő leánynézőbe indult. De a leánynép huncut, hamis népség, nem mutatja meg a legénynek az igazi ábrázatját.

— Nézné meg asszony néném a titkok könyvében, hogy miről ismeri meg a háztüznéző legény, hogy melyik leány való feleségnek?

A hóhajú öregasszony elővette a nagy fe-

rete könyvét, de, ahogy más könyvet előlrol hátra forgatnak, ezt a titkok könyvét a legutolsó lapon nyitotta ki, s úgy forgatott visszafelé. Ugy a közepe táján egyszer csak megállott:

— Megmentetted az életemet, fiam, jótét helyébe jót várj — hát figyelj ide, megmondom: itt áll a könyvben: *Az a leány, amelyik feleségnek való, nem ül a tükör alatt. Napfelkeltekor már talpon van és megfogja a dolog végét. Annak sohasem elég hosszú a nap, ha tehetné még tódana hozzá. A búzát nem széllal méri, hanem csak kis vékával s nem a forintokon kezdi a gyűjtést, hanem a krajcárokon.* Jó voltál hozzám hát én is jó tanácsot adok neked:

Ahová háztüznézőbe megy, mindenütt megkérdik, mi a legkedvesebb étel. Te csak mondd, hogy mindent szeretsz; nem vagy válogatós, *de legjobban szereted az eladólányfözte pityókát petrezselymes zsirba sültbe.* Aztán szemfüles légy. Amikor az eladólány leül a kis székre, ülj te is mellé, mulatassd, beszélj vele szíves tréfás szóval, de, akármilyen szépen néz is rád, le ne vedd a szemed a munkájáról. Ha azt látod, hogy a héja több a kosárban, mint a pityóka a tálban, onnan állj tovább, mert a leány széllal fogja mérni a búzát is és nem kis vékával. Sohse lesz belőle gondos, takarékos gazdasszony. De, ha azt látod hogy a pityóka több a tálba és a héja kevesebb a kosárba, ott megmaradhatsz vacsorára, meg is kérheted feleségnek, mert az a leány takarékos, gondos gazdasszony lesz.

De ám a háztüznéző legényt is megpróbálják itt-ott, ha nem is mondod — igyekeznek kifürkészni a szándékodat. *Talpatlan pohárból soha ne igyál italt leányos háznál,* mert abba mindig bájitalt töltenek, s aki abból iszik a boszorkányt, meg a csúfot is tündérszépnek látja — még az ördög nagyanyját is feleségül kérné.

— Hát csak vigyázz magadra fiam! — búcsuzott a legénytől jószívvél a hóhajú öregasszony — s emlékezz vissza a tanácsaimra.

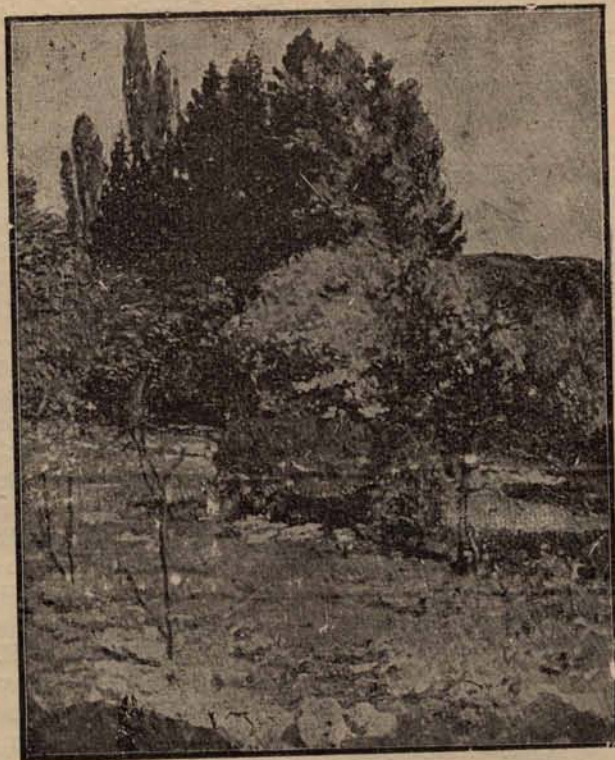
A legény megköszönte a jó tanácsokat és tovább indult.

A gazdag ember eladó lánya.

Ment-ment a háztüznéző legény végig az országúton. Nem tudta az útat, hát csak ment torony irányába, míg elért a nagy hegyek aljába. Ott felment egy hegy tetejére, hét falut látott egy végtében. Egymásután következtek a nagy hegyek aljában.

— Na, itt csak találok feleséget! — biztatta magát a legény. Bement hát az első faluba. — Tiszta, rendes falu, szép házak vannak benne — úgy látszik, hogy itt módos emberek laknak — így gondolta magában. De a falu közepe a szép házaknál is szebbet talált. Ez volt a legnagyobb, legszebb a faluban. A háztüznéző legény megállt a ház előtt. Az ablakokban piros muskátli nyilott. (Folytat sa következík)

NYÁRI KÉP.

BCU Cluj / **Alvó gyerekek.** Library Cluj

Irta **Benedek Elek.**

A minap, hogy az erdőben jártam,
Erdő szélén két gyermeket láttam.
Oly édesen, mint anya ölében,
Aludtak egy lombos fa tövében.

Nem messzire tőlük megállottam.
Néztem őket, néztem meghiúsítottan,
Az ölükben szebbnél-szebb virágok,
S egy hű kutya vigyázott rájuk.

Fáradt voltam, fűbe heveredtem,
Egy kis madár énekelt felettem;
Két gyermekről szólott a nótája,
Hallgatott az erdő minden fája.

Azt dalolta az a kis madárka:
„Két kis gyermek az erdőt bejárta
Szedtek ottan százféle virágot,
Azt csevegték: nagy ünnep lesz náluk.

Egész úton őket elkísértem,
Míg szépen az erdőből kiértem.
S fa tövébe, amikor leültek,
Én daloltam, ők elszenderedtek.

Öreg bácsi, várd meg őket, kérlek,
Nemsokára mindkettő fölébred,
Szép lassacskán haza mendegélnek,
Hazafelé mondj nekik meséket.”

Kis madárka szavát megfogadtam,
Ébredésig rájuk várogattam,
Aztán szépen haza mendegéltünk,
Egész úton nevettünk, meséltünk.

Tündérbál a réten.

Tündérbál volt a héten — kinn a margarétás, tarkavirágos réten. A tücsökbanda ugyancsak húzta. Hogy rengett tőle a róna, a puszta. S jóelőre próbákat tartottak. Még szerencse, hogy a primás szavára hajlottak. Különben csak malacbanda lett volna a banda. S az egész csak egy nagy handa-banda. Így azonban helyükön álltak s a vendégek vígan pipáltak. Már, aki nem táncolt. Mert a fiatalja a táncot hajnalig ugyan ropta. Nem kellett

nekik semmi kotta, — mégis a nótát kívülről tudták. S tele torokkal ugyan fújták — Hozzá a tánc!

Egyszerűen így volt a héten, kinn a virágos, tarka réten. A tündérekék mind jól mulattak, — maguk után csak emléket hagytak.

Am a búcsúzásnál el nem hagyták ezt semmi áron, hogy:

Viszontlátásra a jövő nyáron! **L. M.**

Válasz egy édesanya levelére.

Kedves Nagyságos Asszonyom!

Levelére azért válaszolok ilyen nyilvánosan, mert olyan kérdést vet fel soraimban, amelyek, azt hiszem, más édesanyákat is érdekelnek.

Azt írja, hogy azon kevesek közé tartozik, akik az Uj Cimborá tevékenységét a megindulás percétől kezdve figyelhették. Ott volt az azóta országos jellegűvé vált rajzmozgalom kiindulásánál — az első Satumare-i rajzkiállításunkon — s most a tavasz folyamán Clujon megrendezett II-ik országos gyermekrajzkiállításán. A közbeeső vidéki tizenhét kiállítást nem látta s így meglepte az a nagy fejlődés, amely az első satumare-i és az utolsó Cluj-i országos jellegű kiállítás között mutatkozott. Ahogy annak idején az első kiállításnál még minden irányítás nélkül rajzoltak, másoltak a gyermekek, az utolsó kiállítás munkái között, úgy látszik már sok volt az önálló, eredeti munka, s mint a Horlacea-i ref. elemi iskolások munkáiban felbukkantak a néprajzi motívumok is, a sajátosság, egy-egy vidékre jellemző építkezés, táj és népviselet.

Ezt a munkát s eredményt látva, nagyságos asszonyom fölveti a kérdést, hogyha az Uj Cimborá meglátta a rajz, a kézügyesség fontosságát gyermekeink jövőjében, ha a rajzmozgalmat állandóan ébren is tartja, miért nem támasztja alá ezt a mozgalmat és miért nem mélyíti el egy modern pedagógiai és pszichológiai alapon vezetett rendszeres rajziskolával? — A lap olvasói s a szülők bizonyonnyal érdeklődnének egy ilyen iskola iránt.

Nagyságos Asszonyom, levele mindenestre meggondoloztat bennünket. Igaz, iskolánk nem volt eddig, mivel ilyen komoly irányú érdeklődést még nem tapasztaltunk a szülők részéről, mint, amelyet Nagyságos Asszony tanúsít levelében. Azonban rendszeres rajzrovatunk már volt — az elmúlt évek folyamán — sőt játékkal is bővítettük újabban. Épp a mai számunkban kezdjük meg Józsa Irén munkatárunk által kalotaszegi stílusban megtervezett babaszoba butorainak a közlését, ami rajzra és játékkészítésre is alkalmat ad. Erre vonatkozólag már az 1936. évi székelyföldi nagykorut alkalmával lépéseket tettünk az Aiud-i tanítóképzőnél gyermekjátékok tervezésére és az Odorheiu-i ta-

nítónőképzőben a rajzrovat terveinek elkészíttetésére vonatkozólag.

Itt áll a Nagyságos Asszony levelére a válasz, benne a felvetett probléma. **Olvassák el gondosan a szülők.** S ha tényleg úgy látják, mint Nagyságos Asszonyom is, **hogy a gyermekek pályájának a megválasztásánál a kézügyességre, a rajzra szükség van,** s ebben az Uj Cimborá tehet valamit, vannak városunkban nagyszerűen képzett rajztanárok, festők, bizonyára akadnak közülük, akik szívesen vállalnák el az Uj Cimborá olvasói részére **egy ilyen modern pedagógiai és pszicho-**

lógiai alapon vezetett rendszeres rajziskola vezetését. Épp azért is szóljanak hozzá más szülők is, vidékről is, helyből is, lássuk mennyire lenne közérdekű ez a kérdés?

Mindenesetre örvendek, hogy vannak szülők, mint Nagyságos Asszonyom is, akik tevékenységünket, mozgalmainkat évek során át ilyen nagy figyelemmel kísérik, s kérem, hogy ezt a meleg érdeklődést őrizze meg számunkra tovább is.

Őszinte üdvözzel

Ferenczy László Marcella.

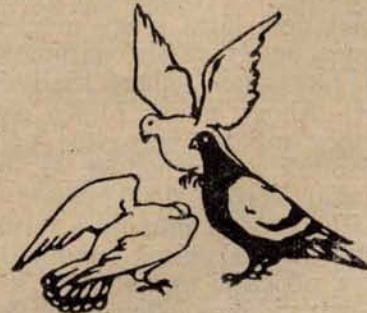
Nem is olyan rövid idő egy másodperc.

Első pillanatra mindenki rávágja, hogy a másodperc nagyon rövid idő. Pedig, ha alaposan utána gondolunk, hogy egy másodperc alatt mi minden történhetik, megállapíthatjuk, hogy a rövidnek tartott másodperc sem olyan rövid, mint ahogyan elképzeljük.

Kezdjük mindjárt a létező legnagyobb sebesség ismertetésével. A fény másodpercenként 300 ezer kilométernyi utat tesz meg. Eszerint a fény a Föld kerékességét az Egyenlítőnél, amelynek hosszúsága 40 ezer kilométer, egy másodperc alatt hétszer és félszer futhatná körül. A rádió hullámok csaknem ugyanazzal a sebességgel terjednek. Ugy-e, ezeket még elképzelni is nehéz, mert ennyi idő alatt az ember alig jár meg közönséges léptekkel egy métert, a csiga pedig két milliméternyire sem mozdul el helyéről. A ló, melyet az utcán látunk, egy másodperc alatt háromszor, vágatva négyszer oly sebesen fut, mint az ember. Nézzük már most a vizet. Látjuk a vitorlást, mely egy másodperc alatt jó szélfuvás mellett hat méternyi utat fut meg, tehát fele akkorát, mint az óceánjáró gőzös. A tenger hullámai másodpercenként átlag 13, szélviharban legfeljebb 30 méternyi utat tesznek meg. A Zeppelin léghajó gyorsabban jár, mint a szélvész, a repülőgép, másodpercenkénti 50 méter sebességgel, még gyorsabban. A gyorsvonat, meg a nagyobbféle autó ennek a gyorságnak csak a felét érheti el. A posta-

galamb másodpercenként 20 méternél hosszabb úton száll át, a kerékpáros ugyanez idő alatt hat méternél valamivel nagyobb utat tesz meg. Ha elsütnek egy puskát, melynek golyója másodpercenként háromnegyed kilométernyire repül, az ember 330 méternyi távolságból csak egy másodperc múlva hallja meg a dörrenést. A hang ennyi idő alatt teszi meg az utat. Ezt a tapasztalást jól lehet értékesíteni, mikor az ember meg akarja állapítani, hogy mennyire van tőle a vihar. Ha villámot lát s a dörgés csak tíz másodperc múlva követi a villanást, akkor a vihar majdnem még 4 és félszáz méternyire van. Mindez a mi földünkön történik, mely másodpercenként 30 kilométernyi szörnyű sebességgel kering a Nap körül. Ha a föld egy pillanatra megállna, a rövid zökkenés elpusztítaná mindazt, ami a világunkon él. Tehát nem igaz-e, sok minden történik égen és földön egy másodperc alatt?

Dr. Szász Ferenc.

Kis történet a nagy vakációból.

— ELBESZÉLÉS —

Írta: **Teleky Pál.**

(2-ik folytatás és vége.)

Amint így ültem Flokival, a közelből a kártékony Mátvás-szajkó jellegzetes krákogó hangját hallottam. Figyelni kezdtem. Egész tisztán hallottam. Csak pár bokorral lehet tovább. Felálltam. Most az ének elhallgatott. Megindultam óvatosan a sűrű bokrok között és figyeltem. Alig haladtunk így, mikor az egyik lombos fa ágán fölfedeztem a szajkót. Nem láttam egész tisztán, de a mozgásáról mindjárt ráismertem. Éppen egy vastagtörzsű fa mellett álltam, nekítámaszkodtam. Bal karomat magam előtt behajlítva, vízszintesen tartottam, erre ráfektettem a revolver csövét, pontosan céloztam és óvatosan meghúztam a ravaszt. Nagy durranás... A kékszürke füstfelhőn keresztül — ami most előttem keletkezett — idegesen figyeltem az eredményt. — Igen. Most kirepült a lombok alól, de ni! már nem tud repülni. Kis félkört írt le a levegőben és a fűbe esett.

Floki elégedetten vakkantott a dörrenésre és a földreesett madár közelébe sietett. Nem merte egészen megközelíteni, mert a madár idegesen csapkodott szárnyaival.

Megindultam az áldozat felé, melyet már sajnáltam.

Floki csaknem nevetve ugrált felém, nyilván meg volt elégedve az eredménnyel.

Mikor odaértem, szívembe nyilallt... Megdöbben néztem a szegény kis madarat, mert nem szajkó vergődött lábaim előtt, hanem egy ártatlan tarka harkály...

— Miért kellett ennek megtörténnie? Miért nem is mentem inkább fürdeni? Vagy ki a szöllőbe? Vádoltam önmagamat.

A szegény tarkaharkály ezalatt ijedten csapkodott szárnyával és hosszú csőrével hangtalanul tátogott. Szenvedett szegény, biztosan nagyon fáj neki.

Lehajoltam, fölvettem és megnéztem a sebét. Jobbszárnyát sebezte meg az egyik gyilkos sörét.

Nyugodtan ült kezemben, míg megvizsgáltam. Apró fényes szemeivel azonban fájdalmasan nézett rám és nagyokat pislogott... Panaszkodott... Hangot bár nem adott, de tekintete tükrözte panaszát. Ó, hogy szerettem volna most mindent jóvátenni, bocsánatot kérni tőle, de azt hiszem, már késő.

Floki ezalatt a harkály helyét szagolgatta a fűvön, úgy látszik odafolyt pár csepp vére az ártatlannak, majd érdeklődve nézett rám. Ő nem értette, hogy mi történt...

Tanácestalanul álltam és néztem a tenyereimben pihegő madarat.

Most mit tegyek? Kérdeztem, mintegy feleletet várva önmagamtól.

Odamentem a fához, melyen pár perccel ezelőtt még vígan kutató a kártékony rovarok után és föltettem közvetlen a törzs fölé, hol a szétnyuló ágak biztos helyet nyújtottak számára. Mégegyszer ránéztem, s visszafelé vettem szomorúan útamat az udvarba.

Kedvetlenül mentem be a szobába, kibúztam az íróasztal fiókját, a megutált fegyvert visszadobtam a helyére, a töltényeket pedig a dobozba szórtam.

Az idő most megint épp oly lassan telt, mint délután. Vádolt a lelkiismeretem... Szomorúan kisétáltam a kertbe, leültem az öreg diófák alatt levő padra és átgondoltam a történeteket. Szerettem volna, ha mindez csak tovatünő álom lett volna. Sajnos nem álom volt, hanem szomorú valóság...

*

Vacsora után, mikor ismét lementem a esőrökertbe meglátogatni a kis harkályt, már alkonyodott. A Nap utolsó sugarai biborpirosra festette a nyugati ég alját. Mindenütt, amerre mentem, csend uralkodott, csak a távolból hallatszott a békák egyhangú kurtyolása. A szívem mind jobban dobogott, amikor közeledtem a madárkához. Csendben lépdeltem hozzá, vigyáztam, nehogy megzavarjam.

Még mindig ott ült csendesen a fatörzsön és nézte a lenyugvó Napot, mely egyre jobban hanyatlott a hegyek komor ormai mögé. Úgy nézte, mintha mégegyszer, talán utoljára akarna gyönyörködni e szép tüneményben...

— Meg kell mentenem! — Villant át agyamon a gondolat. Igen. Fölviszem és meggyógyítom. Nem fogja senki megtudni. Próbáltam megnyugtani magamat.

Ezzel gyöngéden kezembe vettem és lassan megindultam fölfelé. Nem ellenkezett, nyugodtan ült, mintha azt mondaná: „Nekem már úgymint mindegy.”

Óvatosan mentem végig az udvaron, vigyáztam, hogy senki se vegyen észre. Az istálló nyitott ajtaja előtt megálltam és hallgatóztam...

Semmi mozgás. Csak az ökrök kérődztek csendesen.

Beléptem. Tapogatózva az üres jászolhoz léptem. Az alján még volt egy kevés széna, melyből kis fészket rögtönöztem, melyben el-

helyeztem a kis beteget. Mikor láttam, hogy csendesen ül a fészekben, fölmentem. Valamivel nyugodtabb voltam. Csak bár a reggelt érné meg, hogy gondosabban ápolhassam.

Mikor beléptem a szobába, szüleim rádiót hallgattak. A cigányzene kellemes melódiája töltötte be a szoba levegőjét.

— Hol voltál? — kérdezte édesapám

— Egy kicsit sétálgattam a kertben!... — feleltem nyugalmat erőszakolva magamra.

— Holnap délelőtt lesz egy kis munka! — folytatta. A tanyáról behozzák a teheneket és azért az istállót rendbe kéne hozni!

— Természetesen, majd segíteni fogok! Tehát más helyet kell keresnem holnap a betegemnek — gondoltam, — ha ugyan még megéri a holnapi napot.

*

Éjjel nyugtalanul aludtam. Nem tudtam menekülni gondolataimtól. Mind a kis harkályt láttam magam előtt, amint fényes, apró, fekete szemeivel nézett rám. Már hajnal felé járt az idő, mikor mély álomba merültem.

Hangos veszekedés zajára riadtam föl. Kinn a folyosón szidta édesapám a kis Marci. A nyitott ablakon keresztül minden szót hallottam.

— ...nehogy még egyszer előforduljon, mert nem úszod meg szárazon! — szólt rá ingerülten.

Mindjárt tisztában voltam, hogy miről van szó...

— De nem én voltam... Igazán! — pityergett Marci.

— Még tagadni mered? Majd adok én neked. A multkor is, ki ütötte le a háztetőről azt a galambot?! Tán én?

— Akkor az egyszer! — védekezett, de tovább nem folytathatta, mert sírásba fulladt remegő hangja.

— Igen? Akkor az egyszer? — szólt rá keményen édesapám.

Most rövid szünet következett.

Az órára esett tekintetem: 1/28. Kiugrottam az ágyból és öltözni kezdtem.

— Most indulj! De figyelmeztetek, más-kor nem így fogok eljárni!

Bántott, hogy szegény Marci miattam kapott szidást. Elhatároztam, hogy mindent bevallok édesapámnak, hisz ő mindig megértett engem. Az öltözéssel hamar elkészültem és lementem az udvarra. Édesapám is ott volt. Odaléptem hozzá és köszöntem...

— Képzeld — kezdte felháborodva — ez a tekergő Marci megint leütött egy madarat, még hozzá egy szép tarka harkályt és még hozzá betette nagy szemtelenül az istálló jászlába.

— Él! — kérdeztem sürgetve a választ.

— Élni él, de nem tud repülni.

Hirtelen nem tudtam, hol kezdjem vallo-másomat, egy pillanatig átgondoltam, majd bevezetés nélkül megkezdtem:

— Édesapám! Ne haragudjon, a madarat én ütöttem meg. Marci ártatlan... Azaz, hogy... izé... nem is ütöttem, hanem lőttem...

Édesapám csodálkozva nézett rám.

— Ne tessék haragudni folytattam. — A tegnapi... véletlenségből... Azt hittem, hogy szajkó... az új revolverrel... de többet nem te-szem...

Búnbánóan lehajtottam fejemet és vár-tam.

— Nem haragszom — felelte rövid gon-dolkozás után — mert tudom, hogy szereted az állatokat, s hiszem, hogy véletlenül lőtted le...

— Meg fogom gyógyítani! — vágtam szavába.

— Azt jól teszed. Nem haragszom! — ismételte, de ebből vond le a tanulságot, hogy máskor mindég kérd el tőlem a revolvért, mert akkor nem fogsz így járni.

— De szegény Marci most miattam ka-pott szidást!

— Nem árt neki, mert elég nagy esirke-fogó! De majd őt is kiengesztelem pár eukor-fütyülővel...

Egy hét múlva vasárnap, ismét gyönyörű napra ébredtünk. A Nap ragyogóan sütött be az ablakon és a szabadba csalogatott min-denkit.

Korábban keltem fel, mint rendesen. Első útam betegemhez vezetett.

Idegesen ugrált szűknek bizonyult kalic-kájában. Látszott rajta, hogy már meggyó-gyult. Étéléből is evett. Hiába a gondos keze-lés egészen rendbehozta.

Közelebb léptem a kalitkához. Félénken nézett rám. Óvatosan kinyitottam a kalitka ajtaját és pár lépést hátráltam.

A meleg napsugár őt is kicsalta... Pár ideges mozdulatot tett, mintha szárnyait pró-bálgatná, hogy elég erősek-e, majd nagy len-dülettel kirepült. Egy pillanattal később, már továtunt a juliusi mosolygó napsugárban...

Szívemet jóleső melegség öntötte el, vég-telen boldogságot éreztem lelkemben.

A délelőtti templom után ismét találko-ztam Bandival.

— Délután jössz fürdeni? Kérdezte éppen úgy, mint akkor vasárnap.

Nagyot dobbant a szívem, eszembe jutott minden...

Mindez csak egy rövid pillanatig tartott és sietve feleltem boldog mosollyal:

— Ott leszek!

A foghúzás.

Viziló Jónás: Jaj! jaj! jaj! doktor úr! Jaj a fogam! jaj a fogam! Odavagyok egészen!

Dr. Leopárd: No mi az kérem? Talán lég-huzatot kapott uraságod, hogy úgy feldagadt a képe?

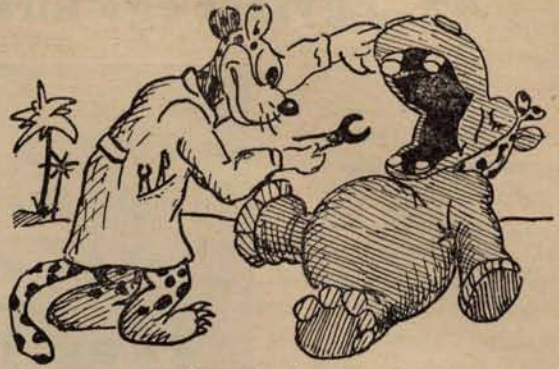
Viziló Jónás: Óh én szegny fejem! Tegnap nagy Számum dühöngött a Sivatagban. Lehet csakugyan, hogy lég-huzatot kaptam. Szedtem eleget a Nilus vizét a fogamra, de nem használt semmit.

Dr. Leopárd: Ki kell kérem huzatni. Tátsa csak ki uraságod a száját és mondja hogy „á”.

Viziló Jónás: á, á, á!

Dr. Leopárd: Elég kérem! Már meg is vagyunk. Monhatom, hogy jókora lapátfogakat visel uraságod is a szájában.

Viziló Jónás: Az a fő, hogy kinn van az

Nagy Kató rajza.

átkozott fájós fog... Köszönöm a fáradságát doktor úr.

Dr. Leopárd: Szívesen. Akár az összes fogait is mind kihuzom. Viszontlátásra a legközelebbi foghúzásnál!

Maki-Muki a Hójában.

— Részlet a Hója-erdőben lezajlott versenyekről. —

Elbeszéli Földes Zoltán bácsi.

— Soron van a zsákfutás! — hangzott föl a versenyzők kiáltása a Hójában.

Na, ki hallott ilyet: »Zsákfutás.« »Zsákmacskáról« még hallottatok, de *zsákban futásról* nem igen.

Na, mindjárt meglátjuk, milyen lesz.

Ahun, már meg is kezdődött a tréfa. Nyakig bele vannak bujtatva a vállalkozó suszterinasok meg máskiadású gyerkőcök afféle hosszú zsákokba. A kezük, a karjuk is a zsákban. Csak a fej látszik ki.

Ugrálnak a kitűzött cél felé, ahol egy hosszúlábú úr lógatja a jutalmat. Egy csomó lyukas pénz az, koszorúba fűzve.

Jókedvűen tapsol mindenki a zsákban előreugrándozó fickóknak. Ahol ni, az egyik hogy felgurult a zsákkal együtt. Hoppsz, la! A másik meg keresztül rajta. Próbálnak feltápáskodni, de, bizony, nem tudnak a zsáktól! Hangos kacagás, vidám lárma hangzik körülöttünk.

Ó, ki is nevezte el ezt »futás«-nak. Abbiza, nem futás ez, csak — futni akarás.

Csak az a nyavalyás zsák ne volna! Úgy csetlik-botlik abban az egész ugráló társaság, mintha valami különös »pulykatáncot« járnának.

Na, végre... mégis... az egyik jeles férfiúcska az Inasok Véd- és Dac-szövetségéből az élen gurigázik, jócskán megelőzve társait. Már a hosszúlábú úr lóbálja feléje a lyukaspénz-koszorút. Aki győztes lesz, annak a nyakába akasztják majd a spárgára fűzött 100 darab aluminium pénzt.

— Hopp, hopp! — biztatja a hosszú uraság a legelső fiút. — Mindjárt beérsz, csak rajta!

Ámde várjunk a bablevessel!

Ez a gyerek, igaz, hogy *favorit* (azaz olyan, akire sokan fogadtak), de hányszor megesik, hogy a kanalat a nyíló szájtól is elütik!...

Egyszerre csak óriási riadalom támad és zürzavaros hahota.

Egy pofaszakállas, csupasz szájú gavallér, fején klakkal (= összecukó, magas kalappal), testén frakkal, ölesekét ugrik. Egyik kezében egy üres zsákot suhogtat, a másik kezével sorra, mint a villám, földre dőni, feltaszítja a zsákban ugráandozó matyikat. A »favoritot«, amelyik legelől volt, épp akkor gurítja fel, amikor már csak egy méterre van a céltől. Már nyujtotta a kezét a diadalmi koszorúért. De ehelyett csak — levegőt kapkodott... mert nagyot nyekkent s elterült a pázsiton.

A nyulánk, frakkos uracska pedig rávágott az üres zsákkal. Ugyanakkor kiragadta a hosszú ember kezéből a zsinigre fűzött jutalmat. A nyakába vetette, mint egy cifra érdemrendet. S azzal — ill' a berek, nádak erek! — úgy odalett, hogy bottal üthették a nyomát.

— Fogjátok meg Maki-Mukit, a gaz majmot! Fogjátok meg! — kiáltották a felsült inasok, versenyzők.

De a közönség jóízűen kacagott. A zsákban fetrengők meg nem tudtak megszabadulni a zsáktól. Mérgükben kezdtek legurulni a hegyoldalon. Na, ez aztán még jobban tetszett!...

Én szaladtam egyedül nagyképé ismerősöm után. Azt hiszem, én sikeresebben megtalálom s lesz még alkalmam színetek elé állítani jeles majom-ismerősömet. Szervusztok!...

Az „Egyszer egy királylány“ táncos szereplői.

Az, hogy az „Egyszer egy királylány“ olyan szép sikert ért el, nagyrésztben a szebbnél-szebb táncoknak köszönhető. Egy véletlenül Berlinből itt időző film-szaktekinvány szerint a legnagyobb táncfeljlesztmények egyike volt

a Bartunek Titi munkája, aki a táncokat be-tanította sok türelemmel és hozzáértéssel. A fenti kép Bartunek Titi táncnővérrel és táncos kis cimborákkal együtt ábrázolja.

Jönnék a regáti nyaraló kis cimborák.

Bucuresti kis cimboráink, mint tavaly nyáron, úgy az idén is lejönnek Transilvániába nyaralni. Már várják őket azoknál a családoknál, ahol tavaly nyaraltak. A nyaralattatási mozgalmat vezető Hegyi Mózes tiszteletes úr küldte be hozzánk az alanti érdekes közleményeket a nyaralással kapcsolatban.

Orvosi vizsgálat.

András doktor bácsi kis gyermekeinket kedvesen cirógatja. Megkérdi, hogy van-e otthon testvérke még? Betegek-é? Szemük alsó pilláját félretolja, tüdőcskéjüket fülhallgatóval hallgatja és kendővel letakart testcskéjüket magához húzva szívdobogásukat hallgatja. Meg-megáll és csendre inti a kicsinyeket. Csendre van szükség. Az élet mélységeit hallgatja ki. Harangok zengése hallik. Kis regáti gyerekek szívharangjai csilingelnek édesen. A doktor bácsi ennek a harangjátéknak a szerelmese... Azért olyan jókedvű, mosolygós. Pedig a hőség 50 fokon felül van. De ő csak türelmesen törölgeti az izzadságyöngyöket homlokáról és vizsgál. Minden gyermekben talál valami kedves bájot és amikor elereszti őt kezei közül, a gyermek lelke és teste megkönnyebbül, meggyógyul...

Biró Sanyinak szövik a ruhát.

Homoródszentmártonból jött a levél. A tiszteletes úr írta. Biró Sándor nyári mamája üzen benne. Komoly dolog, ami a levélben van. A lélek szól belőle. Biró Sanyit a tavaly igen megszerették, ahol nyaralt. Várják. Vajjon mi van vele? Miért nem jó már? Hiszen a kender fonalban van. Csattog naponta az osztováta. Csörög a csőrösölő. Két ügyes aszszonyi kéz hánnya a vetellőt, lábitanak a lábak és zsong ajkán a halleluja: „Jer hajtsd fejed szívemre, harcod pihenne ki...“ És Biró Sanyi erősen örvend annak, hogy őt így várják!

A jó turóspuliszka.

Abbiza nem nyughatott Kiss István tiszteletes úr se, amíg nem szerzett falujában vagy tiz bucaresti gyermeknek helyet. De ökelme igen körültekintő és óvatos, mert ilyenképen mondja el aggodalmait: „Tekintettel arra, hogy gyülekezetünk nyaralattató tagjai nem előkelő, hanem egyszerű gazdaemberek, akik finnyás válogatós gyermekeket nem fogadnak, kérem ide csak olyan gyermekeket küldjenek, akik nem félnek a villa nyelétől és szeretik a jó turóspuliszkat, stb.“

Kinek milyen gondolatokat adott a fenti kis cikksorozat? Irjátok meg levélben.

Ahogy kis munkatársaink írnak...

Bemutakozó.

Én már régen ismerem a Szerkesztő nénit, attól kezdve, hogy itt nekünk odorheiu-i új cimboráknak megrendezte a nagy rajzversenyt ezelőtt két évvel. De csak most mutatkozok be. Nevem Izsák Ibolya III-ad éves

tanítónőképzős növendék / vagyok / barát-
nőmmel együtt vagyunk lefényképezve. Az
Új Cimborát, bár mi már a nagyobbak közé
tartozunk, mindig szeretettel és örömmel
várjuk.

Kezeit csókolja

Izsák Ibolya
III. o. tanítónőképzős.

Beszámoló az országos magyar dalosversenyről.

Kedves kis Cimborák!

Tudom, érdekelni fog benneteket, ha dióhéjban foglalva, leírok egy országos eseményt: a Romániai, Magyar Dalosszövetség VI. országos dalversenyét, hogy ti is elképzelhessétek annak a felejthetetlen és tartalmas napnak az örömeit, amelyben nekünk is — a mi szeretett, Marcella Nénink figyelméből — részünk volt.

Július 3.-dikán, vasárnap már korán reggel hullámozott az utcák az idesereglett színpompás népviseletű dalosoktól, akik a Davila-színház felé siettek.

Templomban érezte magát az ember, nem pedig színházban, amikor a szereplő dalárda saját zászlójával megjelent a színpadon magyar, vagy székely ruhás koszorus leányok kíséretében.

A zászlóvivő dalos meghajtotta a zöld,

kék, bordó vagy fehér színű brokátselyem zászlót, amely nehéz volt az arany színű himzéstől és rojtoktól. Felejthetetlen szép volt az Odorheiu nők fekete magyar ruhája, tüll bluzzal és köténykével, a Bucurestiek fekete ruhája, fehér tulipánt rádolgozással. Hangulatos volt az Oradeaiak földigérő, rózsaszín, selyem, estélyi ruhája; a turdaiak sötétkék ruhája, kiesi fehér gallérral.

A férfiak sem maradtak hátra. Festői szép volt a săvadisla dalosok öltözete: berakott, bő fehér gatyá, fekete mellénnyel, a bandi és racosul de jos dalosok fehér székely harisnyája, posztó népviselete.

De írjak az énekről, mert ez a legfontosabb. Szébbnél, szébb magyar dalok hangzottak el. Gyönyörű és nagyszabású énekkar volt a „Hildegarda“ énekkar Satumareről.

Első díjat nyertek, ugyancsak a Reghini dalosok is.

Valamennyi között nekem a legjobban tetszett az Odorheiek szintén első díjat nyert „Erdélyi fák között“ című dala.

Körülbelül 42 dalárdát hallgattunk végig. Türelmesen vártuk a díszközgyűlést, amelyen ünnepi beszédet mondott Dr. Inczedy Joksmán Ödön elnök úr.

Jaj, kis cimborák biztosan ti is hallottátok azt a tapsvihart, amellyel a jelenlevők szeretetüket, köszönetüket kifejezték, az elnök úrnak, aki szívvel, lélekkel fáradott a VI. dalos verseny megtartásáért.

Befejezésül egy kérésem lenne hozzátok, kis cimborák: szeressétek ti is és ápoljátok lelketekben a dalt, amely szívet, lelket nemcsinál és felemel a jó Istenhez!

Szeretettel ölel kis cimborátok:

Cluj, 1938. júl. 4.

Kónyi Mária,

III. gimn. tan.

Kedves kis Cimborák!

Megigértém, hogy írni fogok nektek és im be is tartom a szavamat és hírt adok magamról innen, ebből a kis faluból, ahol nyaralok.

Ahányszor kimegyek az erdőbe, a sziklák közé, vagy a mezőre, a Mureș mellé, mindig sajnálom, hogy miért is nincs Cluj és Göde egymás mellett. Milyen gyönyörű kirándulásokat csinálnánk mi akkor.

Volt-e már azóta kirándulás? Irjáj-

tok meg, hogy telt? Hogy telik a szombat délután? Milyenek az értesítők? Hogy megy a toborzás? Hát a kertészkedés?

Majd meglátom, ha hazamegyek, ki nőtt többet és kit égetett le jobban a nap. Ha majd semmi sem jön közbe, megkérjük Marcella nénit, hogy rendezzünk még egy pár kirándulást... Sok esők mindnyájatoknak.

Hodis Nyikétől.

Köszönőlevél Borsy Bertalan tiszteletes bácsinak.

Kedves Tiszteletes bácsi! Köszönjük, hogy gondolt ránk, a constantai vasárnapi iskolásokra. Örömmel fogjuk olvasni az ajándékozott Új Cimborát. Szeretnénk látni az areképét is a mi kis újságunkban. Nagyon örülnénk, ha egyszer meglátogathatna minket, hogy együtt menjünk ki fürödni a tengerpartra.

A constantai vasárnapi iskolások.

BÉLYEGROVAT.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Fenti képünk az 1933. augusztusában Gödöllőn rendezett eserkész világ-jamboree (eserkésztáborozás) emlékére kiadott bélyegeket ábrázolja. A bélyegeken a csodaszarvast

láthatjuk, amely a magyarral rokonnépeknek legendás vezérállata és amelyet a Gödöllői táborozás jelképéül választottak. A bélyegsorozat 10, 16, 20, 32 és 40 filléres értékekből áll.

Ujdonságok:

Csehszlovákia:

A badunaei ütközet 20. évfordulója alkalmából március 11-én megjelent két cseh katonát ábrázoló 50 h. értékű zöldszínű bélyeg.

Franciaország:

Jean Charcot tengerészparancsnok képével díszített zöldszínű bélyeg jelent meg 65+35 c. értékkel. A 35 centimes felár a tengerész-kórház javára szolgál.

Léon Gambetta államférfi születésének

századik évfordulójára a francia posta 55 c. lilaszínű emlékbélyeget adott ki.

Lengyelország:

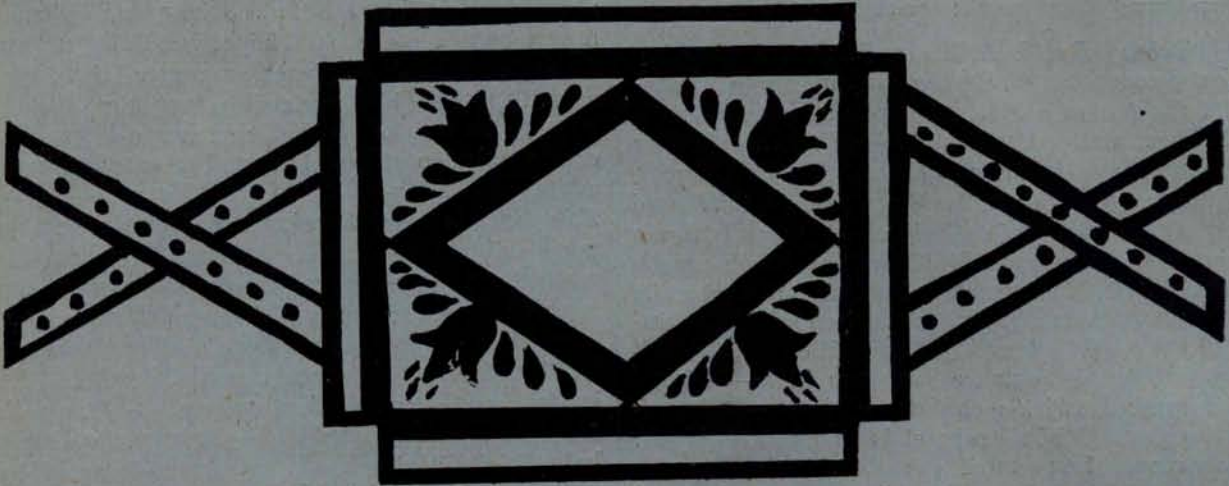
Az Amerikai Egyesült-Államok 150 évvel ezelőtt adták ki alkotmányukat, mely az országot mai formájában szervezte meg! Ennek emlékére Lengyelország 1 zloty violakék színű bélyeget adott ki az idén, mely az amerikai csillagos lobogót, az ország-alapító államférfiakat, néhány szabadságharcost és a New-York kikötője előtt álló világhírű szabadságszobrot ábrázolja.

MARCELLA NÉNI POSTÁJA

Teleky Dezső. A Tarka Bokrétára vonatkozóan üzenet megy. *Bartha István.* Lapja visszajött. Most nem tudjuk mi a pontos címe? A küldött kéziratok megérkeztek. — *Kirjákné Kovács Emma.* Az „Délben“ c. versét megkaptuk. Remélhetőleg augusztusban, ha hazamegyek, találkozni fogunk. — *B. Csűrös Emilia.* Az apróságoknak igen-igen örvendtem. Különösen a karácsonyfás rajznak. Be is sorozzuk a kiállítás anyagába. Itt örízünk részedre 80 lejt, mint honoráriumot, intézkedj majd a hozzájuttatást illetően. — *Dávid Gabriella.* Látunk e a nyáron itt? — *Bányai Károlyné.* Az új kis cimborákat örömmel fogadtuk magunk közé, már el is mentek a lapok. Gondolom, hogy most sok dolog van a gazdaságban. Megyünk majd ki segíteni. Jó lesz? *Dr. Degenfeld Anny Arduzat.* Legutóbbi levél ment neked s fénykép — és bélyegek. Megkaptad-e őket? Hol s merre töltöd a nyarat? Kertészkedsz-e az idén? A szünidei élményekről majd készítsd el a beszámolódat, mert bizonyosan sok minden érdekes dolog fog történni még veled s körülötted a nyáron. — *Almássy Nucika Cighid.* Már egy éve, hogy olvasója vagy az Új Cimborának, amelyet azóta nagyon meg is szeretted. A rejtvényfejtés mindig érdekelt, meg is fejtetted, de csak most küldted be először a megfejtést. Ahogy ez illik is, nemcsak nekem, de a többi kis cimboráknak is bemutatkozol. A bemutatkozó leveled közlésre is kerül majd. — *Csáky Judit, III. g. ot. Braşov.* Örömmel írod, hogy az ősszel Clujra jössz tanulni, s így alkalmad lesz az itteni rajzolató kis cimborákkal megismerkedni, mivel te is nagyon szeretsz rajzolni és festeni. — *Kónyi Mária III. g. ot., Olgi és Jóska Cluj.* Nagyon kedvesek voltatok, hogy meglátogattatok a szerkesztőségben. Az országos magyar dalosversenyre ti is eljöttetek a többi kis cimborával. Máriácska be is számolsz az élményeidről. Kis dolgozatod olyan ügyesen, talpraesetten irtad meg, hogy azt az Új Cimborá kitüntetésképp le is közli. — *Solonovszky Zsiga.* A beküldött rajzaidra nagyon vigyázunk, mert látjuk, hogy azokat milyen nagy gondnal és szeretettel készítetted. A nyarat merre töltöd? Írj majd hosszú levelet! — *Bérczes Pityu II. g. ot. Budapest.* Örültél a kapott levélnek. Küldsz egy novellát is. Egész ügyes. No, a nyáron azért csak pihenj — ez fontos, hogy őszre új erőket gyűjthess. Aztán eljön majd a komoly munkásság ideje is. Mert látom én az anyuka leveléből, hogy jó kezekben vagy s hogy minden megjön a maga idején. — *Bérczes Babszi 5 éves.* Óh be kedves voltál Babszikám. Zöld tintával irtad alá a nevedet a kis szürke veréb által irt levélben. S mi-

lyen komolyan sorakoznak egymás mellé a nagy B, az A, az S és a Z, meg a többi betűk, épp úgy, ahogy az újságokban láttad. S hogy az örömöm még nagyobb legyen, két képet is küldtél nekem. Az egyiket a karácsonyfásat az angyallal teljesen egyedül te rajzoltad, a másikba egy kicsit belesegített a kis szürke veréb. De az lesz a kedves, ha ezután minden rajzodat magad készíted, teljesen egyedül. Jösztök-e hozzám a nyáron? — *Pályi Kiss Éva és Nóra Satulung.* A leveleteknek nagyon örültem — csak az busított, hogy nem irtatok benne sem *keltezési*, sem *időt*, hogy *honnan* s *mikor* küldtél a levelet. Már pedig ez igen fontos. Jártok sokat fürödni. Tanultok úszni is. A rejtvényeket szorgalmasan fejtegetitek. No, irtatok még a szünidőben nekem. — *Iszlay Erzsébet és Jenőke Diciosánmartin.* A régi helyről elköltöztetek, de már meg is szoktátok az új helyet. Egész biztosan itt is jól érzitek majd magatokat. Ám, de mi lesz most már a virágaitokkal? Mert tudom, hogy nagy kertészek vagytok. Az új helyen tudtok-e kertészkedni? — *Tyma Magda II. g. ot. Corund.* Olyan boldog vagy most otthon, hogy az intézetből hazakerültél, mint egy kis madár. Ott is jól éreztél magad, a kedves tisztelendő Nővérek „Picurinak“ kényeztettek, de legjobb mégis odahaza. Májusban voltál te is az Eucharisztikus kongresszuson. Gondolom, hogy milyen rendkívüli élményeket jelentett ez számodra. Írj máskor is Magduskám. — *Dávid József Zălau.* Megkaptad-e a bélyegeket? — *Cluj-i kis cimborák: Horváth Erzsébet II. g. ot., Meisner Éva V. el. ot., Ferenczy Géza III. g. ot., Szakács Márton IV. g. ot., Ernő IV. el. ot., Kleinberger Jenőke* megfejtések beérkezett s a sorsoláson részt is vesznek. *Szakács Márton, Meisner Éva, Friedmann Elza* ti nemcsak megfejtést, de új rejtvényeket is küldtetek be. Sőt Marci barátunk, te ezen kívül még komoly fordítói tevékenységbe is kezdted — franciából fordítottál „Az okos állatok“ címen egy elbeszélést. Helyes, — *Szakács Márton,* csak előre ezen az uton. *Demeter Irénke és Lajoska.* *Merre nyaraltok az idén? Satu mare-i* kis cimborák üzenem nektek, hogy, ha az Isten éltet bennünket, augusztusban találkozunk, vagy egy kirándulás, vagy egy fagyalt délután keretében. A viszontlátásig is szeretettel köszöntelek benneteket. — *Szathmáry Éva, Satumare.* A vizgák igen lefoglaltak, de most már tul vagy mindenben. Az igaz leánykám, hogy még nagyon sokat kell tanulnod, látnod, olvasnod, hogy közeledjék az írásaidat. De az már egy lépés előre, ha felismered, hol hibáztál, hogy két mondattal ki lehet fejezni azt, amit te tízenkét sorban irtál meg. Lám a „Diófa“ c. versed már tömörebb, de még ennél is jobbat tudsz te írni, ha akarsz.

Játék és rajz.

Több kis cimborá kérdezte már, hogy mikor lesz megint játék is meg rajzrovat is az ujságban, mivel szünidő lévén, játékkészítésre is inkább marad idő.

Nos, hát most a játékkészítő kis cimboráinkat egy nagy örömhírel lepjük meg. Egy kalotaszegi babaszoba bútor mintáit fogjuk

rendre-rendre közölni. Előre is mondhatjuk, hogy gyönyörűek ezek a kis bútorok. Fehér, vagy bármilyen színű kartont lehet hozzá használni. A szép virágmintákat pontosan másoljátok át, a vonal mentén pedig be kell tűrni s kész is mindjárt a legelső bútor-darab az *asztal*.

FEJTÖRŐ

1. Kockarejtvény.

* Kis	ben	na
áll	Du	lak
men	a nagy	té

A csillaggal jelzett szótagból kiindulva Petőfi Sándor egyik legszebb költeményének első sorát kapjuk.

2. Szórejtvények.

1.

Beküldte: Pitó Laci és Mancsi, Iasi.

6911A

2.

Beküldte: Iszlay Erzsébet, Matild és Jenőke, Dumbrăvioara.

meg	r	e	n
-----	---	---	---

Beküldte: Kiss Sándor, IV. o. tan.
Lopadea-Nouă.

ár	ár	ár
Vas	Irma	gába.

3. Szótagrejtvény.

Beküldte: Ferenczy Géza, IV.g.o.tan. Cluj.

.. ris = főváros
 . . nő = fiunév
 . . . fa = éle, vice
 . döng = lézeng
 . . rog = ireg ikerszava
 . dős = öreg

A fenti nevek kezdőbetűi a legnagyobb magyar költő vezetéke nevét adják.

Megfejtési határidő: 1938 augusztus 10.
 Egy rejtvény megfejtésének a beküldése is elegendő. A megfejtők között jutalomkönyveket sorsolunk ki.

Főmunkatársak:

Teleky Dezső, Coltești
 Simon Sándor, Baciau
 Kormos Jenő, Chieiu